

Meleš, Ivica (1920–77), sp. radnik; bio je tajnik Saveza za fizičku kulturu Zagreba (1964–72), teh. direktor Odbora za izgradnju Doma sportova Zagreb; inicijator za izgradnju Sportske dvorane u Veprićnoj ulici («Kutija šibica») i član uprave Hokej kluba Medveščak (Zagreb).

Memišević, Refik (1956), reprezentativac u rvanju grč.-rim. stilom, zaslužni sportaš Jugoslavije, član RK Spartak (Subotica). U kategoriji do 100 kg: prvi na PJ 1977 i 1978, drugi na PS 1977, treći na PS 1978 i četvrti na OI 1980; u kategoriji preko 100 kg: prvi na PJ 1980 i 1981, prvi na PS 1981 i drugi na PS 1982.

memorijal, natjecanje ili sp. priredba u spomen zaslužnog i preminulog sportaša ili sp. radnika, često nazvano i njegovim imenom (npr. «Hanzekovićev memorijal» — međ. natjecanje atletičara u Zagrebu; Memorijal «Gustava Perla-Bende» — natjecanje u stolnom tenisu u Bjelovaru i dr.).

Memorijal 26 smrznutih partizana, tradicionalno skijaško natjecanje od Jasenka preko Matić poljane do Mrkopolja, koje od 1963 organizira Planinarski savez Hrvatske u spomen na dio trase kojom se, u februaru 1944, kretala II brigada XIII primorsko-goranske divizije. Tada se zbog velike hladnoće smrznulo 26 partizana. Skijaška staza za to natjecanje duga je oko 30 km i dio je Jugoslavenskog memorijalnog skijaškog kupa «Josip Broz Tito».

Memorijal «Dorde Žigić», natjecanje zrakoplovnih modelara u kategorijama modela F 1A, F 1B i F 1C u disciplini trajanje leta. Održava se u spomen preminulog zaslužnog sportaša Jugoslavije Dorda Žigica. Natjecanje ima rang saveznog prvenstva i boduje se za ulazak u reprezentaciju Jugoslavije.

Memorijal «Edvard Rusijan», tradicionalno i najmasovnije natjecanje motornih pilota u spomen jugosl. pionira motornog letenja i prvog pilota aviona u Jugoslaviji E. Rusijana. Natjecanje se održava svake god. na relaciji beogradski sp. aerodrom Lisiči Jarak—Beograd (Kalemegdan, mjesto pogibije E. Rusijana) i natrag, s disciplinama: navigacijsko-izviđački zadaci, vremenska točnost dolaska i precizno slijetanje. XIX memorijal (1979) održan je kao reli Nova Gorica—Zagreb—Beograd, u novodu 70 god. prvih letova E. Rusijana.

V. MENČIK-STEVENSON

R. MEMIŠEVIĆ

Memorijal «Izet Kurtalić», natjecanje zrakoplovnih modelara sa slobodnoletnim modelima u klasama F 1A, F 1B i F 1C; u rangu je saveznog prvenstva i boduje se za ulazak u reprezentaciju Jugoslavije. Održava se od 1976 u Visokom u spomen osnivaču tamošnjeg Aerokluba, I. Kurtaliću.

Memorijal «Janko Mišić», tradicionalno najmasovnije planinarsko orijentacijsko natjecanje u Jugoslaviji, na spomen poginulog organizacionog sekretara SKOJ; održava se redovito svake god. (1982 po 25. put). Inicijator je bilo PD Japetić.

Memorijal «Ladislav Jagec», tenis: natjecanje omladinaca do 21. god., organizirano prvi put 1959, u spomen tragično poginuloga zagrebačkog tenisača, člana TK Jugomortaža (danas TK Trešnjevka). Natjecanje se održava na terenima TK Trešnjevka. Od 1976 rezultati postignuti na tom memorijalu računa se kao PJ za omladinca do 21. god.

Memorijal «Miroslav Jambrisko», savezno natjecanje raketnih modelara; boduje se za ulazak u državnu reprezentaciju.

Memorijal «Vid Ročić», biciklizam: jednodnevna pojedinačna daljinska cestovna utrka koja se od 1955 održava svake god. u spomen Vida Ročića na relaciji Karlovac—Rijeka; od 1958 održava se na relaciji Zagreb—Rijeka, a od 1971 Zagreb—Delnice.

Memorijal «Vitomir Berić», natjecanje zrakoplovnih modelara s radiopužavljanim modelima jedrilica, klasa F 3B. Natjecanje je saveznog ranga i boduje se za ulazak u reprezentaciju Jugoslavije. Održava se od 1977 svake godine u Zrenjaninu u znak sjećanja na poginulog zrakoplovnog jedrilčara i modelara V. Berića iz Zrenjanina.

Memorijal zagrebačkih pilota, dvoreno natjecanje u motornom letenju u ovim disciplinama: vremenska točnost, izviđanje s mjerenjem udaljenosti i precizno slijetanje. Natjecanje se održava od 1971 svake god. na aerodromu Lučko kod Zagreba u organizaciji Aerokluba Zagreb. Prva tri natjecanja održana su pod nazivom Memorijal Pilaš-Mileusić. Ustanovljen je u spomen na poginule i umrle pilote iz Zagreba.

men, kendo: zaštitni kožnati ili platneni šljem sa čeličnom rešetkom za lice; štiti glavu i grlo kendoka od udaraca bambusovim mačem. Udarac u m. donosi bod. Upotrebljava se i u nekim srodnim sportovima.

Menčík-Stevenson, Vera (1906–44), engl. šahistkinja, prva službena prvakinja svijeta; rođena u Moskvi, od 1921 živjela u Hastingsu nastupala za Englesku, od 1937 stekla britansko državljanstvo. Titulu svj. prvakinje osvojila 1927 na turniru za PS (10,5 b. iz 11 partija) i uspješno je obranila taj naslov na turnirima 1930, 1931, 1933, 1935, 1937 i 1939. Pobjedila S. Graf u službenom meču za titulu 1937 (+9–1–5). M.S. je prva žena koja je uspješno nastupala i na muškim turnirima: dijelila je drugo mjesto s A. Rubinsteinom na turniru 1929 u Ramsgateu, te treće mjesto na meču turniru 1934 u Mariboru ispred R. Spielmanna i M. Vidmara. Poginula za vrijeme bombardiranja Londona.

Menfild, auto-moto trkalište u Novom Zelandu; duž. staze 3,02 km.

Meniga, Emil (1880–1959), poljoprivredni tehničar; reprezentativac u biciklizmu, jedan od osnivača i član Koturaškog kluba Orao (Zagreb). Pobjednik utrka: Banja Luka—Sarajevo, 1902; prvenstva Južnih Slavena (na relaciji Ljubljana—Trst), 1909; prvenstva Hrvatske, Slavonije i Dalmacije u Zagrebu, 1908. Nastupio na utrkama Milano—München, 1910, i Beč—Graz—Beč, 1911.

menikeli-salto v *auerbah-salto*

meniskus, polumjesečasta hrskavična ploča smještena u koljenu s vanjske i unutrašnje strane (unutrašnji dio više u obliku slova C, a vanjski u obliku slova O); služi kao amortizer zgloba i svojim oblikom produžuje skoro ravnu površinu kondila goljenice. Oštećenja m. su česte i tipične sp. ozljede, najčešće se ozljeđuje unutrašnji m. jer je izloženiji, a i čvrsto vezan za postranični ligament, što nije slučaj za vanjski. Kako m. nema krvnih žila, njegova izolirana ruptura nije praćena neposrednim izljevom krvi, pa i zarastanje rupture nije moguće. Simptomi: nesigurnost koljena, blokada, otkazivanje funkcija. Liječenje je operativno.

mens ferdia in **corpore lacertoso** (lat.: vatreni duh u snažnom tijelu). Cubertinova varijanta poznate izreke D. Juvenala (zdrav duh u zdravom tijelu), koja je za P. de Coubertina kao sp. pedagoga bila i suviše zdravstveno-med. naglašena.

mens sana in corpore sano (lat.: zdrav duh u zdravom tijelu), izreka rim. satiričara D. Juvenala (oko 60 — oko 140), kojom se ističe ovisnost mentalnog o tjele. zdravlju i izražava klasični ideal skladnog razvoja duha i tijela. Izreka u originalu glasi: *orandum est ut mens sana in corpore sano* (treba se moliti — bogovima — da bude zdrav duh u zdravu tijelu).

Mensendieck, Bess Elizabeth Marguerite (1864–1958), amer. liječnica niz. porijekla, nastavnica gimnastike, Uvela novi naučno utemeljeni sistem gimnastike za žene; osnovala u Berlinu Centralni institut u kojem je primjenjivala svoje metode, prilagođene fiziološki i funkcionalno pokretima žene u njenom svakodnevnom životu. Odgojila mnogo svojih sljedbenica u Njemačkoj, Nizozemskoj, Norveškoj, Danskoj i SAD.

menzura (lat.), mačevanje; razmak između boraca prije početka i za vrijeme borbe; može biti: uska m. (borac može dosegnuti protivnika pružanjem ruke i oružja), srednja m. (borac može pogoditi protivnika korakom naprijed ili ispadom i pružanjem ruke i oružja) i daleka m. (borac može pogoditi protivnika kombiniranim akcijom korak naprijed ispadom te pružanjem ruke i oružja). Na početku borbe natjecatelji stoje iz linija za početak borbe i udaljeni su 4 m.

Menjhart, Borbala (1945), nastavnica tjele. odgoja i reprezentativka u atletici (od 1962), članica AK Spartak (Subotica) od 1962 do 1968 i AK Senta od 1968. Osam puta je bila prva na PJ u bacanju koplja i jedanput u bacanju diska; treća na MI 1979 u bacanju koplja. Članica Predsjedništva AK Senta, Društva pedagoga fizičke kulture u Senti i Atletske sudačke organizacije. Dobitnica je Nagrade «Jovan Mikić-Spartak» Saveza organizacija za fizičku kulturu Vojvodine (1979).

Mercedes, marka putničkih, sp. i trkačkih automobila njem. tvornice Daimler-Benz, osn. 1901 u Stuttgartu. Automobilima M. postizvani su u vremenu od 1920 do 1939 veliki uspjesi na utrkama: pobjede na GP utrkama Njemačke, Francuske, Belgije, Monaca, Italije, Švicarske, zatim na Mille Miglia, Liège—Rim—Liège, Targa Florio i dr. Poslije II svj. rata tvornica Daimler-Benz je samo 1954–55 službeno sudjelovala u automobilističkim utrkama, kada je 1955 osvojila PS tvornica, a vozač J.M. Fangio 1954–55 PS u kategoriji trkačkih automobila formule 1 na automobilu Mercedes-Benz.

Merckx, Eddy (1945), belg. reprezentativac u biciklizmu; pobjednik na PS 1965, u cestovnoj utrci amatera. Od 1965 profesionalni vozač; pobjednik na PS 1967 i 1971; prvi na Tour de France (1969–71, 1973–74) i Giro